

2023

MEMÒRIA

ESFONS

FONS MENORQUÍ DE COOPERACIÓ

ME-277/2024

LA NOSTRA FEINA

Presentació	05
Qui som?	06
Migracions	12
Sostenibilitat i canvi climàtic	16
Postemergència	19
Educació i convivència	24
Gènere	27
Xarxes i aliances	29
Els nostres comptes	30

PRESENTACIÓ

Donar resposta als reptes planetaris esdevé cada vegada més complex. Al Fons Menorquí de Cooperació treballam des de l'àmbit local per a la transformació global.

Des de fa més de 30 anys canalitzam les aportacions de les administracions per desenvolupar projectes de cooperació i som el referent de la solidaritat de la societat menorquina.

QUI SOM?

Som l'entitat formada per les administracions de Menorca:

- El Govern de les Illes Balears
- El Consell Insular de Menorca
- L'Ajuntament de Maó
- L'Ajuntament de Ciutadella
- L'Ajuntament d'Alaior
- L'Ajuntament des Mercadal
- L'Ajuntament de Ferreries
- L'Ajuntament des Castell
- L'Ajuntament de Sant Lluís
- L'Ajuntament des Migjorn Gran

Per tant, el Fons Menorquí és de tota la societat menorquina, perquè canalitzam les aportacions dels pressupostos institucionals que les administracions públiques fan a la cooperació internacional i a la solidaritat.

MIGRACIÓ

El moviment de persones és un repte global que ens afecta també a escala local i és, a més, una de les línies de feina principals del Fons. La immigració és un fenomen complex que ha estat present en la història de la humanitat. En els darrers anys, la immigració ha experimentat un creixement important a tot el món, i Menorca no és una excepció.

Segons ACNUR, l'Agència de l'ONU per a les persones refugiades, al món, 108,4 milions de persones han estat desplaçades per la força, a causa de la persecució, el conflicte, la violència, les violacions dels drets humans, etc., un percentatge superior a l'any anterior. A escala mundial, gairebé un terç de totes les persones desplaçades per la força provenien només de tres països: Afganistan, Síria i Ucraïna.

D'altra banda, a la frontera occidental euroafricana (frontera marítima que comprèn des de la Mediterrània Occidental fins a l'Atlàntic), el Collectiu Caminando Fronteras, en el seu darrer informe de 2023, aporta unes dades alarmants:

6.618 víctimes a les rutes d'accés a Espanya a través de la Mediterrània durant el 2023

Han mort 18 persones al dia travessant la frontera a l'Estat espanyol, a través de la Mediterrània

La immigració pot ser un repte per a la societat d'acollida: pot generar tensions socials i conflictes culturals, pot dificultar l'accés al mercat de treball per a les persones nouvingudes, etc. Tanmateix, la immigració també pot representar una oportunitat, perquè pot aportar noves perspectives i idees, pot ajudar a dinamitzar l'economia i pot contribuir a la diversitat cultural. És un valor per a la societat d'acollida.

OBJECTIUS DE LA LÍNIA DE MIGRACIÓ

- **Millorar les condicions de vida de les comunitats d'origen i garantir els drets de la població migrant, desplaçada i refugiada**
- **Potenciar la convivència inclusiva sostenible i de manera planificada**
- **Augmentar la informació rigorosa, consistent i crítica sobre els drets de les persones immigrades, desplaçades i refugiades**

PROJECTES EXECUTATS DINS LA LÍNIA DE MIGRACIONS

PAÍS	PROJECTE	IMPORT	ENTITAT
1. Líban	Participació ciutadana i d'ocupació dels joves	25.183	Cités Unies
2. Marroc	Apoderament i integració de dones i joves	60.105	ATED
3. Tunísia	Apoderament econòmic de dones a través del tèxtil	25.000	LDA Tunísia
4. Marroc	Prevenició de la radicalització violenta dels joves	70.000	Mans Unides
5. Síria	Intervenció sociosanitària d'emergència	20.000	Farmamundi
6. Palestina	Millora ocupabilitat i competitivitat dones refugiades	70.000	Caritas
7. Menorca	Allotjament d'emergència per a persones refugiades	8.494	Propi
8. Menorca	Menorca es mou	8.494	Propi
9. Menorca	Allotjament per a dones migrants	16.062	Propi

ALTRES ACTIVITATS DE LA LÍNIA DE MIGRACIONS

Encesa de Talaies i Talaiots pels Drets Humans

Organització de l'activitat juntament amb el Consell Insular i amb la col·laboració d'altres ONG per defensar els drets de les persones migrants i refugiades.

L'acte va tenir lloc el 23 de gener al poblat talaiòtic de Montefí i al poblat de Torre d'en Galmés.

Acte de carrer de sensibilització

Amb la pastera arribada a Menorca el 2019, el Fons, en un acte simbòlic, denuncia i condemna el genocidi migratori que converteix la mar Mediterrània en un cementeri.

Xerrades i ponències a centres educatius

Tallers formatius a diversos IES de Menorca sobre migració i refugi. Durant el 2023 va venir a Menorca Nadia Ghulam, que va impartir diverses xerrades als centres educatius de Menorca.

Exposició ATRAPATS: Infàncies explotades, de Lucas Vallecillos

Es tracta d'un assaig fotogràfic que investiga, denuncia i convida a reflexionar sobre els marcs socioculturals que creen els adults per atrapar i explotar els menors, vulnerant impunement els seus drets fonamentals.

EL QUE HEM ACONSEGUIT

Més de 200 persones han rebut formació en sobirania alimentària i formació professional (120 dones)

Més de 3.000 persones han rebut atenció sociojurídica

424 persones han estat rescatades a alta mar i 120 han estat ateses

Més de 1.200 persones han rebut assistència sanitària (60 % dones)

SOSTENIBILITAT DEL PLANETA I CANVI CLIMÀTIC

El canvi climàtic influeix en els determinants socials de la salut (l'accés a l'aigua potable, la disponibilitat d'aliments, els habitatges segurs...) i perjudica especialment les persones més vulnerables, amb la qual cosa fa augmentar les desigualtats. La comunitat internacional treballa per assolir accions globals per mitigar les emissions de gasos d'efecte hivernacle i adaptar-nos als seus possibles efectes. Segons el 6è Informe d'Avaluació del Grup Intergovernamental d'Experts sobre el Canvi Climàtic (Informe IPCC), la regió mediterrània és un punt calent de riscos climàtics a causa de la combinació de múltiples i fortes amenaces climàtiques i de la seva elevada vulnerabilitat. Els principals sectors econòmics de la regió (agricultura, pesca, silvicultura, turisme) són molt vulnerables als riscos climàtics, mentre que la vulnerabilitat socioeconòmica també és considerable. Cada dia hi ha més persones que migren per motius climàtics, persones que abandonen la seva regió devastada pels efectes del clima, a causa de les altes temperatures, que té conseqüències negatives (desertificació, onades de calor, sequeres, reducció de la disponibilitat d'aigua, incendis i inundacions o pèrdua de diversitat, entre d'altres).

OBJECTIUS DE LA LÍNIA DE SOSTENIBILITAT

Garantir uns mitjans de vida sostenible mitjançant la promoció, la conservació i l'ús sostenible dels recursos naturals

Afavorir l'accés a l'aigua i al sanejament, així com millorar les capacitats de les comunitats locals per gestionar-los

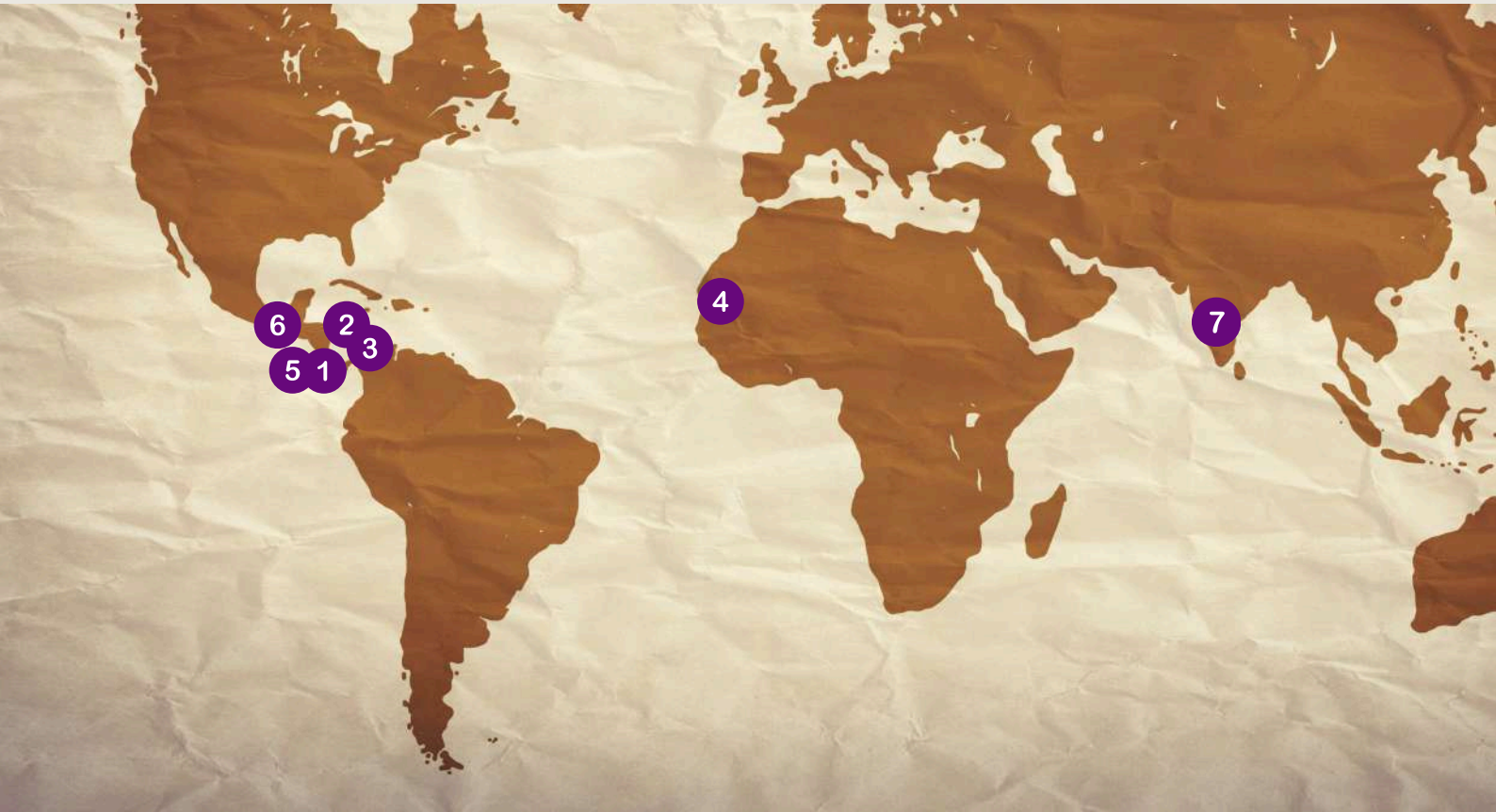
Informar, sensibilitzar i acompanyar les administracions públiques, les entitats i la ciutadania en el coneixement i l'aplicació dels Objectius de Desenvolupament Sostenible

Disminuir els efectes del canvi climàtic i millorar la resiliència davant els efectes que té en les poblacions més vulnerables

El canvi climàtic, entès com l'increment global de la temperatura del planeta, és resultat de l'augment de la concentració de gasos amb efecte hivernacle a l'atmosfera i constitueix una amenaça per al medi ambient i el desenvolupament sostenible, així com un risc i un gran repte per a la salut humana i el benestar de les societats. Segons la comunitat científica, entre 3.300 i 3.600 milions de persones al món viuen en un context molt vulnerable al canvi climàtic, gairebé la meitat de la humanitat (Informe sobre el canvi climàtic de l'IPCC 2022).

PROJECTES EXECUTATS DINS LA LÍNIA DE SOSTENIBILITAT

PAÍS	PROJECTE	IMPORT	ENTITAT
1. El Salvador	Acompliment del dret humà a l'aigua	70.000	ACUA
2. Nicaragua	Millora de la gestió sostenible de l'accés a l'aigua	70.000	LICOM
3. Nicaragua	Reduir la vulnerabilitat davant dels efectes del canvi climàtic	70.000	TECUILCÁN
4. Senegal	Millora en la producció d'horts agroecològics	70.000	BOSCO GLOBAL
5. El Salvador	Promoure la justícia a través de l'enfortiment de sistemes comunitaris autogestionats d'aigua	70.000	ENTREPOBLES
6. Guatemala	Millora ocupabilitat i competitivitat dones refugiades	70.000	STEI-I
7. L'Índia	Millora de l'accés a recursos hídrics amb la instal·lació de sistemes de reg per aspersió	66.647	VICENTE FERRER

EL QUE HEM ACONSEGUIT

Més de 1.500 persones (més del 60 % dones) han aconseguit accés a aigua potable

Més de 1.250 persones han pogut reduir la vulnerabilitat davant els efectes del canvi climàtic

Més de 285 persones han rebut formació en producció d'horts ecològics (més de 160 dones)

Més de 70 dones refugiades de Palestina han millorat la seva ocupació i competitivitat

POSTEMERGÈNCIA I ACCIÓ HUMANITÀRIA

Aquesta línia d'ajudes va dirigida a donar suport a les poblacions de països empobrits afectats per situacions d'emergència o crisis humanitàries.

Els desastres naturals i els conflictes bèl·lics deixen rere seu un drama humà incontestable: la pèrdua, per part de molta gent, dels seus recursos habituals per continuar amb una vida digna.

L'objectiu principal de les ajudes de postemergència és protegir la vida, els drets i la dignitat de les persones, garantir la seva subsistència, satisfer la recuperació dels serveis bàsics, atendre la població vulnerable, desplaçada o refugiada, i la rehabilitació d'infraestructures bàsiques de la comunitat.

PROJECTES EXECUTATS DINS LA LÍNIA DE POSTEMERGÈNCIA

	PAÍS	PROJECTE	IMPORT	ENTITAT
1.	Tindouf (Algèria)	Ajuda alimentària postemergència als campaments sahrauís	20.000	AAPSIB
2.	Tindouf (Algèria)	Millorar la seguretat alimentària i el sistema educatiu per a infants amb discapacitat	20.000	CREU ROJA
3.	Ucraïna	Restablir serveis bàsics i proporcionar ajuda humanitària	70.000	FUNDACIÓ MUSSOL
5.	Nicaragua	Enfortiment de la resiliència climàtica a partir de la capacitació i producció agroecològica	19.999	TREBALL SOLIDARI
6.	Afganistan	Atenció de les necessitats bàsiques de dones i nenes	21.749	PONTS PER LA PAU
7.	Marroc	Regeneració per a la sobirania alimentària i permacultura per donar resposta a l'emergència provocada pel terratrèmol al Marroc	20.000	AZAHARA

EL QUE HEM ACONSEGUIT

115 persones refugiades d'Ucraïna han rebut atenció bàsica d'alimentació i higiene

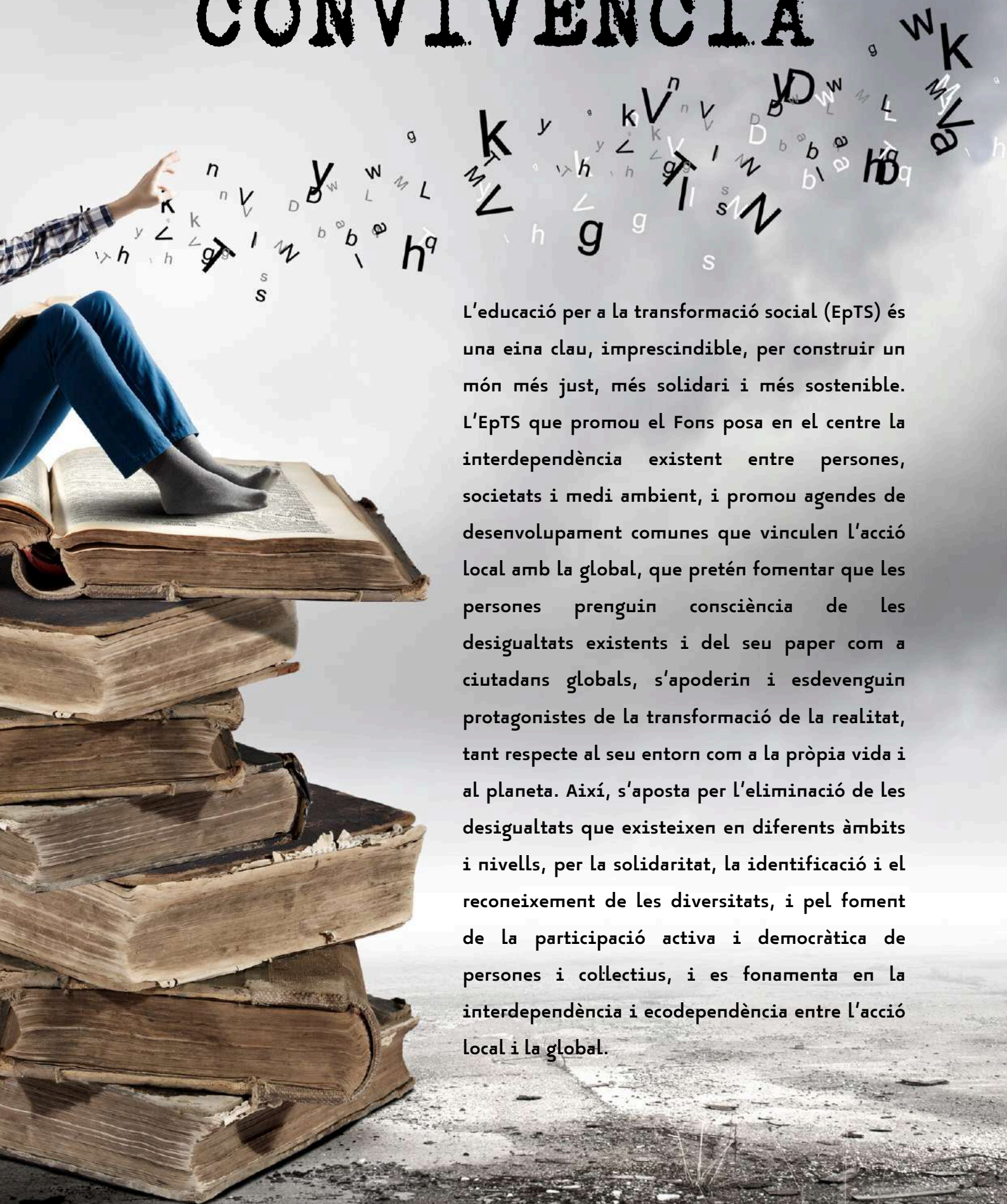
S'han atès a més de 200 persones amb discapacitat severa als campaments Saharauís

S'han atès més de 600 persones afectades pel terratrèmol del Marroc

EDUCACIÓ I CONVIVÈNCIA

L'educació per a la transformació social (EpTS) és una eina clau, imprescindible, per construir un món més just, més solidari i més sostenible. L'EpTS que promou el Fons posa en el centre la interdependència existent entre persones, societats i medi ambient, i promou agendes de desenvolupament comunes que vinculen l'acció local amb la global, que pretén fomentar que les persones prenguin consciència de les desigualtats existents i del seu paper com a ciutadans globals, s'apoderin i esdevenguin protagonistes de la transformació de la realitat, tant respecte al seu entorn com a la pròpia vida i al planeta. Així, s'aposta per l'eliminació de les desigualtats que existeixen en diferents àmbits i nivells, per la solidaritat, la identificació i el reconeixement de les diversitats, i pel foment de la participació activa i democràtica de persones i col·lectius, i es fonamenta en la interdependència i ecodependència entre l'acció local i la global.

OBJECTIUS DE LA LÍNIA D'EDUCACIÓ

Sensibilitzar, capacitar i comunicar la
corresponsabilitat individual i col·lectiva de les
causes i conseqüències de les desigualtats

Analitzar com podem promoure una ciutadania
crítica a Menorca

PROJECTES REALITZATS DINS LA LÍNIA D'EDUCACIÓ

PROJECTE	IMPORT	ENTITAT
1 Xarxa de Centres Educatius Cooperants	20.135	Propi
2 Llibres per entendre i canviar el món	1.005	Propi
3 @collim, iguals i diferents	37.013	Propi
4 II Convocatòria de noves narratives per a joves	5.748	Propi
5 Sistemes Alimentaris Territorialitzats	5.000	GOB Menorca
6 Yerramma i la Terra	5.000	Fundació Vicent Ferrer
7 Desigualópolis, un joc per a la igualtat de gènere	4.911	Treball Solidari
8 Le Kayak Clown	3.000	Theatre For Live
9 ToQueerLAB, Transfeminisme, pensament crític i acció	5.623	Associació Filosa
10 Cercles reflexius: lectures crítiques per pensar la infància	4.453	Fem Infància
11 Càpsules contra la injustícia	6.000	Metges del Món
12 Karavati Uwamahoro.Enllaç per la Pau	6.000	Associació Tangram

ELS PROJECTES D'EDUCACIÓ EN IMATGES

Projecte @collim, iguals i diferents

Intervenció socioeducativa i comunitària amb alumnat nouvingut a l'IES Biel Martí

Grup de Lectura Biblioteca de Maó

Sessió impartida per Jara Sánchez Hennasar

Ibrahima Balde
Amets Arzallus Antia
GERMANET
— Minyan —

Dijous dia 20 d'abril
a les 19.00h

Llibres per entendre i canviar el món.

Dinamització grups de lectura a les biblioteques

II Concurs Noves narratives per a joves

Xarxa de Centres Educatius Cooperants

Agermanament d'escoles de Menorca amb escoles de Nicaragua per treballar l'educació per a la transformació social

Le Kayak Clown

Espectacle de teatre clown per reflexionar i treballar els moviments migratoris actuals a través del teatre.

30 aniversari del Fons Menorquí de Cooperació

Festa per celebrar el trentè aniversari del Fons

EL QUE HEM ACONSEGUIT

Més de 700 alumnes han gaudit de xerrades educatives

Més de 2.500 alumnes formen part de la Xarxa de Centres Educatius Cooperants

Més de 80 professionals han rebut formació específica

Més de 90 persones han participat en les sessions dinamitzades pel Fons als grups de lectura de les biblioteques

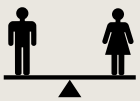
GÈNERE

La igualtat de gènere és un dret humà fonamental i a més és essencial per complir el creixement sostenible de la societat, ja que té un efecte multiplicador que repercuteix en totes les altres àrees del desenvolupament. Posar fi a totes les formes de discriminació contra les dones i les nenes és necessari per aconseguir un món pacífic, pròsper i equitatiu. La desigualtat de gènere existeix avui arreu del món, encara que hi ha països on és molt més accentuada. Aquesta desigualtat provoca l'estancament social, ja que les dones representen la meitat de la població mundial, cosa que significa la meitat del potencial.

OBJECTIUS DE LA LÍNIA DE GÈNERE

Contribuir a posar fi a les formes de discriminació contra les dones i filletes al món

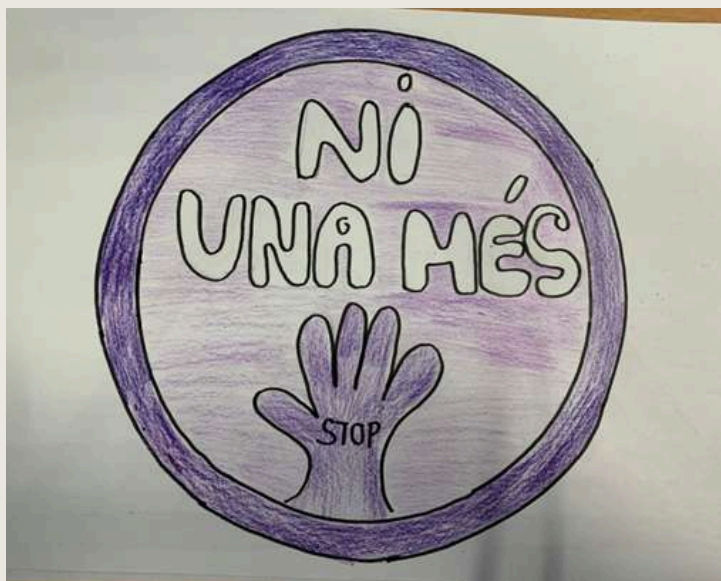

Assegurar la participació plena i efectiva de les dones i la igualtat d'oportunitats a totes les accions que desenvolupa el Fons Menorquí

AUTODIAGNÒSTIC PER A LA REDACCIÓ DEL PLA D'IGUALTAT DEL FONS MENORQUÍ

Durant el 2023 vam iniciar la feina d'autodiagnòstic per a la redacció del Pla d'Igualtat del Fons, per tal d'obtenir el diagnòstic participatiu de l'organització i la seva estratègia de gènere, la definició d'una política de gènere organitzacional i enfortir les capacitats institucionals i/o individuals per a la generació d'instruments i eines per a la implementació i avaluació d'una política proequitat.

TREBALL TRANSVERSAL DE GÈNERE ALS PROJECTES D'EDUCACIÓ PER A LA TRANSFORMACIÓ SOCIAL

**XARXES I
ALIANCES**

OBJECTIUS DE LA LÍNIA:

- Generalitzar models de cooperació efectiva amb les administracions públiques en el marc d'iniciatives conjuntes i accions complementàries
- Intensificar les relacions de cooperació amb altres actors clau

XARXES NACIONALS

- Confederación de Fondos de Cooperación y Solidaridad
- Consell de Cooperació de les Illes Balears
- Fons de Cooperació de les Illes Balears

XARXES EUROPEES

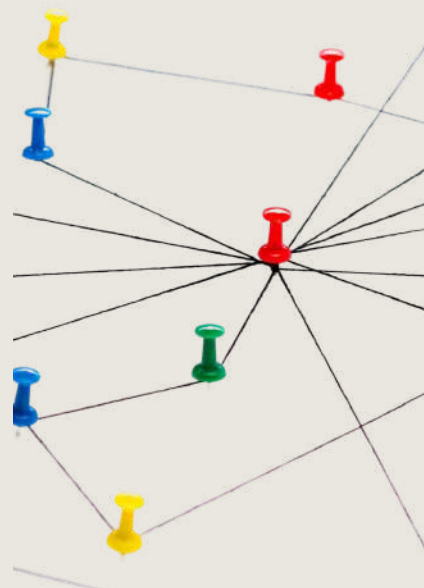
ALDA

El Fons forma part de l'Associació Europea per a la Democràcia Local (ALDA), que es dedica a la promoció de la governabilitat i la participació ciutadana a l'àmbit local i se centra en activitats que facilitin la cooperació entre les autoritats locals i la societat civil. El Fons ha participat, conjuntament amb ALDA, en el finançament de dos projectes d'ajuda a les persones víctimes de la guerra d'Ucraïna al mateix país o a les seves fronteres.

PROJECTES EUROPEUS

El Fons es va presentar a la convocatòria WAVES

"Sensibilització i valors en aigua i educació en sostenibilitat", en el marc del programa DEAR, Educació per al Desenvolupament i Sensibilització.

**ELS NOSTRES
COMPTES**

11,733	20,622
5,687	9,306
5,754	12,461
46,071	95,218
40,866	84,066
6,493	115,000
47,359	109,176
93,300	11,253
20	120,429
16,437	235,430
821	7,743
1,629	39,933
41,188	821
(5)	-
52,770	821
(1,135)	-
16,259	53,493
(1)	

INGRESSOS

1.346.576,03 €

DESPESES

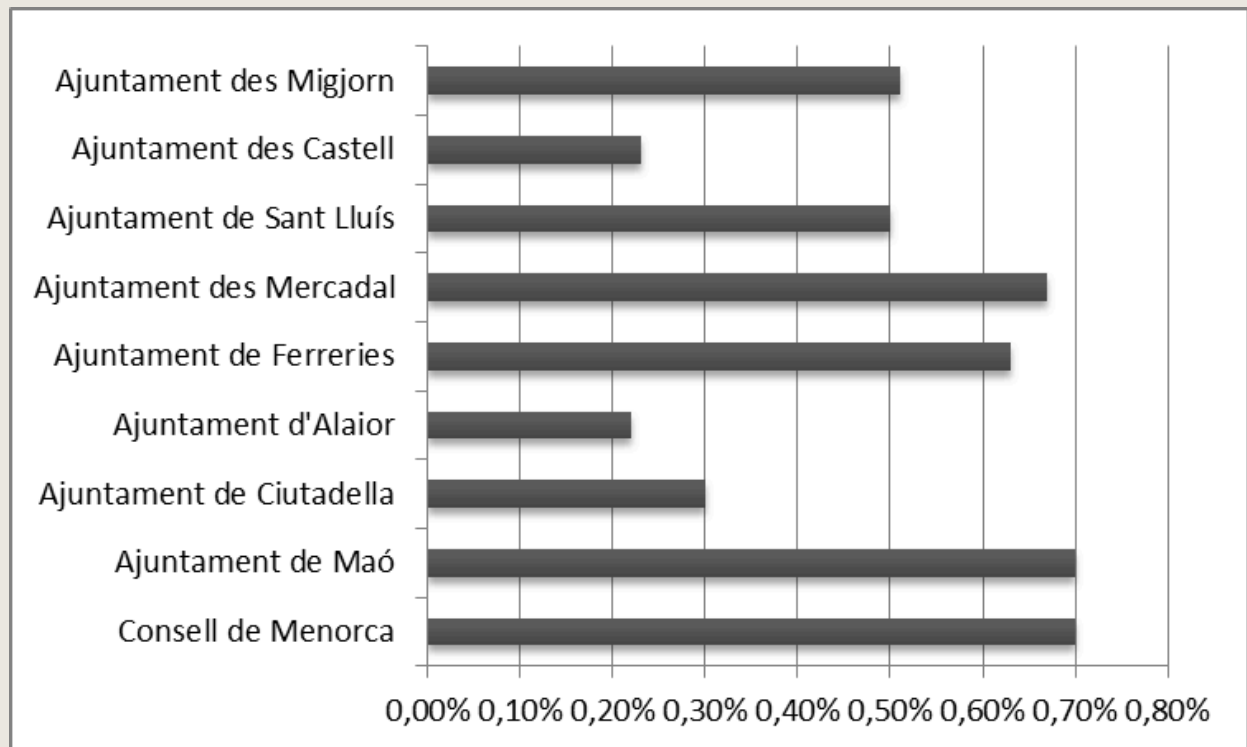
1.324.225,07 €

INGRESSOS

Govern de les Illes Balears	150.000 €
Consell de Menorca	673.000 €
Ajuntament de Maó	169.309 €
Ajuntament de Ciutadella	82.236 €
Ajuntament d'Alaior	17.000 €
Ajuntament des Mercadal	51.000 €
Ajuntament de Ferreries	27.000 €
Ajuntament des Castell	19.500 €
Ajuntament de Sant Lluís	19.500 €
Ajuntament des Migjorn	9.018 €
Altres ingressos	89.513 €

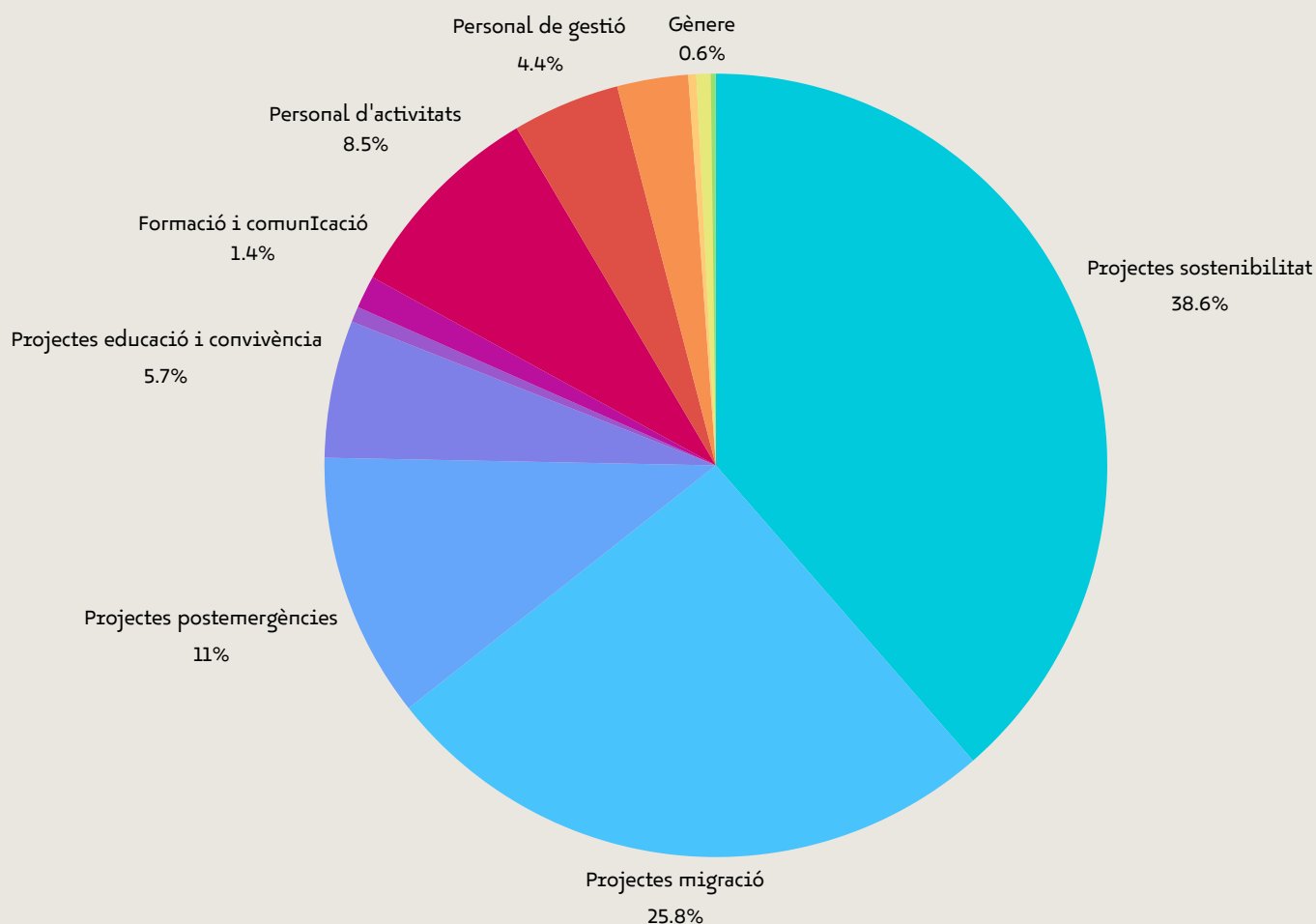
COMPROMÍS DE LES ADMINISTRACIONS

RESPECTE AL 0,7%

COM ES REPARTEIXEN ELS RECURSOS DEL FONDS?

Projectes de sostenibilitat	38,59%
Projectes de migració	25,77%
Projectes de postemergència	10,95%
Projectes d'educació i convivència	5,67%
Activitats d'igualtat de gènere	0,59%
Activitats de formació i comunicació	1,35%
Personal d'activitats	8,53%
Personal de gestió	4,44%
Funcionament	2,93%
Amortitzacions immobilitzat	0,33%
Foment de xarxes i aliances	0,64%
Inversions	0,21%

FONS MENORQUÍ DE COOPERACIÓ

fons@fonsmenorqui.org
Tel. 971373509